

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 26. februar 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Gjelder til 31.07.2018

Utgått

Formål

For samfunnet har kultur og kulturell utfoldelse verdi i seg selv. Programfaget er et viktig bidrag til et aktivt kulturliv, der kompetanse i pianostemming og pianoteknikk har en sentral plass. Programfaget skal legge grunnlag for bruk av piano og flygel i alle sjangrer i musikk- og kulturlivet. Programfaget skal bidra til å imøtekomme markedets behov for pianostemmere og -teknikere.

Opplæringen skal bidra til utvikling av ferdigheter innen stemming, regulering og intonering av pianoer og flygler. Opplæringen skal bidra til å gi kunnskap om pianostemming og pianoteknikk samt erfaring med både tradisjonelle og nye arbeidsmetoder, teknikker og verktøy. Opplæringen skal stimulere til kunnskap og bevissthet om pianoproduksjon, markedsføring og kundebehandling.

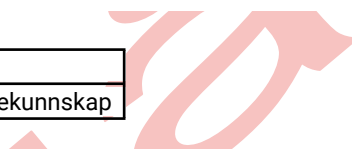
Fullført og bestått opplæring fører fram til yrkeskompetanse. Yrkestittel er pianostemmer.

Struktur

Programområde for pianostemming og pianoteknikk består av tre programfag. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over programfagene:

Årstrinn	Programfag		
Vg3	Pianostemming	Pianoteknikk	Bransjekunnskap

Beskrivelse av programfagene

Programfaget omfatter komplett stemming av piano og flygel. Programfaget omfatter også grunnleggende intonering og kunnskap om klanglige sammenhenger mellom stemming, regulering og intonering.

Programfaget omfatter justering og reparasjon av piano- og flygelmekanikker, klaviaturer og pedaler. Programfaget omfatter også utvikling av håndverksferdigheter i arbeid med materialer og redskaper.

Programfaget omfatter kunnskap om pianoproduksjon og pianobransje. I programfaget inngår prisberegning, enkle markedsundersøkelser og markedsføring av egne produkter og tjenester. Programfaget omfatter også kundebehandling og dokumentasjon av eget arbeid samt helse, miljø og sikkerhet.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter.

Vg3

Pianostemming 430 årstimer

Pianoteknikk 430 årstimer

Bransjekunnskap 65 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I pianostemming og pianoteknikk forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i pianostemming og pianoteknikk innebærer å bruke fagspråk i kommunikasjon med kunder, kolleger, leverandører og andre samarbeidspartnere, både nasjonalt og internasjonalt, om klang, spilleart, musikk, design og arbeidsprosesser. Det innebærer også å dokumentere og vurdere eget arbeid.

Å kunne lese i pianostemming og pianoteknikk innebærer å forstå og reflektere over aktuell faglitteratur. Det innebærer å tolke skriftlig og visuelt språk knyttet til fagfeltet.

Å kunne regne i pianostemming og pianoteknikk innebærer å beregne pris, vekt, volum, mengde, vinkler, størrelser, styrkeforhold og tidsbruk. Det innebærer å beregne strengemensur og beregne nye basstrenger. Det innebærer videre å bruke geometri i mekanikk og klaviatur og å utføre beregninger i forbindelse med stemmeteori.

Å kunne bruke digitale verktøy i pianostemming og pianoteknikk innebærer å innhente informasjon og eksperimentere med klang og spilleart. Det innebærer videre å utvikle og framstille produkter og tjenester og å dokumentere eget arbeid.

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utføre komplett stemming av piano og flygel med elementene kammertone, temperatur, kor og kopiering av oktaver
- utføre stemming og sikre holdbarhet i stemmingen
- vurdere et instruments stembarhet
- utføre grunnleggende intonering
- vise valgmuligheter og forklare klanglige sammenhenger mellom stemming, regulering og intonering
- demonstrere og kvalitetssikre utført arbeid gjennom eget pianospill

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utføre alle regulerings-elementene til piano- og flygelmekanikker, klaviaturer og pedaler
- kontrollere, reparere og skifte ut slitte og defekte deler i pianoer og flygler
- velge materialer ved reparasjoner og utskiftinger i pianoer og flygler ut fra bruksegenskaper og miljø
- velge og vedlikeholde egnet verktøy til ulike arbeidsoperasjoner

- forklare hvordan variasjoner i inneklimate virker på instrumenter, og gjøre rede for nødvendige forholdsregler i denne sammenheng
- beskrive og vurdere kvalitet og tekniske tilstand på instrument
- vurdere eget arbeid i pianoteknikk

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for ulikheter innen moderne pianoproduksjon
- markedsføre egne produkter og tjenester
- bruke faguttrykk og fagspråk i kommunikasjon med kolleger, kunder og andre samarbeidspartnere
- beregne pris på egne produkter og tjenester
- vurdere behov for og kostnader ved reparasjoner
- gjøre rede for og følge gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- presentere og dokumentere eget arbeid ved bruk av digitale verktøy

Vurdering

Vg3 pianostemming og pianoteknikk

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Pianostemming	Eleven skal ha en standpunkt karakter i hvert av programfagene.
Pianoteknikk	
Bransjekunnskap	

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Pianostemming	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår.
Pianoteknikk	
Bransjekunnskap	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Pianostemming	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår.
Pianoteknikk	

Bransjekunnskap	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
-----------------	--

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.

Utgått